

Egyszer fenn, egyszer lenn: Cigánykerék (színházi előadás)

„Miért pazarolják el a cigányok a tehetségüket? Miért nem tudnak beilleszkedni a magyar társadalomba?” Csemer Géza 1984-ben tette fel ezeket a kérdéseket, és 26 év elteltével is ugyanezek a kérdések forognak az emberek fejében. A darab ezt a témakört öleli fel két felvonásban.

A mű a nyolcadik kerületben játszódik egy lerobbant lakóházban. Miréna hazaérkezik Amerikából Berttel, a rendezővel. Még gyerekkorában került ki, és lassan híressé vált. Ugyan már megöregedett, de Bert szeretne egy utolsó filmet a felszínre törekedett cigánylány történetéből. Persze nem minden olyan egyszerű.

Megismerjük a házban lakókat: Aranyat és Ezüstöt, a két prostituáltat. Löncit, a meleg csövest, aki prostituált is. Trallala Gézát, Miréna régi ismerősét, Rácz Jozsót, a cigányprímást, rengeteg szereplőt, de aki a leglényegesebb, a becsületre vágyó Zakariást, aki szobafestő, és bár tanulatlan, gyönyörűen tud képeket festeni. Szerelmes Juditba, egy magyar tanítónőbe, aki viszonzszereti.

A bonyodalom akkor kezdődik, amikor megjelenik Kanta. Csapja a szelet Mirénának, de közben a rendőrség is megkörményezi a volt bokszolót, és persze a régi stiklik is a felszínre kerülnek.

Vicces jelenetek, komoly problémákkal keverednek. Ha belegondolunk, amit látunk a darabban, az a kőkemény valóság. Ezzel a tudattal pedig már nem is olyan vicces. Például Lönci: tény, hogy meleg és ráadásul prostituált is, de miért? Kiderül, hogy az anyja ötödik barátjának nem tetszik, és ezért kirakják otthonról, sosem ismert egy rendes apát, Zakariásnál csövezik, őt pedig szereti ezért. Amikor Zakariás barátnőjét, Juditot a saját apja elzavarja, mert egy cigányba szerelmes, hozzá kerül, de a férfinak nincs elég pénze. Lönci eladja magát, hogy pénzt adhasson neki. Vicces persze, ahogy bejön, és átadja a pénzt, de a tett valahol nagyon mélyről jön, és szinte üvölt a mostoha körülmények láttán.

A történet nem hazudik, a zord életet tárja elénk. A bemutató utáni beszélgetés során a zeneszerző, Szakcsi Lakatos Béla is elmondta, ő is cigány származású, ennek ellenére tanult, és számos díjat tudhat magáénak.

A cigánykerék pörög tovább, egyszer fenn egyszer lenn...

Porogi Éva Cintia
10.T